

29 juni 2023

Geacht college, geachte collega raadsleden, geachte inwoners en ondernemers van onze gemeente West Betuwe,

Alweer is er een jaar voorbij. Wat vliegt de tijd. U weet dat wij veel in de bijbel lezen. In de bijbel zijn 150 psalmen, liedteksten, opgenomen. Psalm 90 gaat o.a. over tijd. Er staat bijvoorbeeld dat wij onze jaren doorbrengen als een gedachte. In ieder geval de ouderen onder ons herkennen dat. Dan gaat het verder. Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn 70 jaar, of zo wij zeer sterk zijn 80 jaar ; en het uitnemenste van die is moeite en verdriet ; want het leven wordt snel afgesneden, en wij vliegen daarheen.

Dit laatste in 'oud-Nederlands' moet wel herkenning bij u oproepen. Opeens zijn we 50 of....

Straks zullen we het ook hebben over het sociale domein. Juist omdat we de wijze lessen uit de bijbel niet of onvoldoende serieus nemen zijn er mijn inziens heel veel extra psychische zorgen. We leven in een ingewikkelde wereld. Alles kan en via sociale media worden vooral de jongeren gedwongen met alles mee te doen. Je moet scoren, je moet er goed uitzien, je moet studeren, je moet..., je moet.

Hoe komt dit toch? Dit komt omdat we het toekomstperspectief verloren zijn. Beste mensen, er is hier op aarde geen toekomst. Wij moeten die toekomst ergens anders zoeken. Waar? Bij de God van de Bijbel. Hij alleen kan u en mij een echte toekomst schenken. Een toekomst die altijd zal voortduren.

Het kennen van die toekomst geeft bescheidenheid en ook ontspanning. Dit gun ik u uit de grond van mijn hart.

Onze bijdrage verdeel ik in drie punten

1)Jaarrekening en Grex

2)Kort de eerste bestuursrapportage 2023

3)En de perspectiefnota.

1) Jaarrekening en GREX

Het eerste wat opvalt is natuurlijk de onderbesteding. Fijn vinden we dit niet, maar we begrijpen het wel. Dit is wel direct een oproep naar de begroting 2024, namelijk probeer reeler te begroten. Die 1 ME vennootschapsbelasting doet ons pijn. Het is fijn, om als lid van de auditcommissie, te mogen constateren dat de contrôle van de accountant in goede harmonie en zeer cooperatief met 'ons huis' is verlopen. Daar zijn we blij mee.

De netto-schuldquote en de solvabiliteit zijn goed. De ratio weerstandsvermogen eigenlijk ook wel, als we rekening houden met aanpak m.b.t. De Dutch.

Gelukkig hebben we in het verleden een grote voorziening gemaakt voor de GREX. Toch is het niet zonder zorg. Wij zijn als SGP positief ingesteld, maar alles rondom Hondsgemet-Noord en de bijbehorende verkeersontwikkeling N327 is zorgelijk. Er wordt een substantiele bijdrage verwacht van de gemeente. Wij zijn benieuwd en ook bezorgd. Krijgen wij extra informatie voor de begrotingsbehandeling?

We krijgen een extra bijdrage van oa. de provincie voor stimuleren woningbouw. Kunt u iets aangeven over wat dit betekent voor onze GREX. Dat moet positief zijn.

2) Eerste bestuursrapportage 2023

Dank voor deze rapportage.

Een paar opmerkingen 1) Dienstverlening : verbetering op bereikbaarheid, informatieverstrekking en afhandeling van dienstverleningsprocessen (geel). U geeft aan dat er aandacht is voor procesverbetering (blz 7).

We maken ons zorgen over de aanpak van de 5 fietsknelpunten. Dit loopt nu al jaren. Het eea is afhankelijk van de provincie. Lobbyen we genoeg. Ik heb nog geen wethouder in Arnhem gezien tijdens een open vergadering!

Economie: Nieuwsbrief Recreatie en Toerisme is verstuurd. Voor Economie is een nieuwsbrief in voorbereiding. Op pag 12/13 zegt u 2x: ik citeer': in verband met vacatures worden de ondernemersmakelaars gecommuniceerd, zodra voldoende in de vacatures is voorzien.' Dit is wel heel onduidelijk... ik hoop wel dat u duidelijker naar ondernemers communiceert. Hebt u een tijdlijn voor ons?

Wij zijn blij dat het uitgangspunt bij het verbeteren van de kostendekkendheid van begraafplaatsen niet is het verhogen van de grafrechten.

Waar wij ons ook zorgen over maken zijn de extra kosten van de gemeenschappelijke regelingen. Zo maar 1.5 ME erbij. We kunnen het nu opvangen... maar.... Dit risico moeten we zeker meenemen als we fundamentele keuzes moeten gaan maken.

Is het trouwens niet verstandig om het IPH frequenter te actualiseren? Nu opeens een extra investeringsbedrag van 6 ME.

Kunt u ook aangeven waarom er meer planschades worden ingediend (pag 47)?

3) Perspectiefnota

Inflatie en doorkijk financiën

Als SGP nemen wij het deze coalitie nog steeds kwalijk dat zij niets heeft gedaan aan lastenverlichting voor onze inwoners vorig jaar en ook dit jaar. **Sterker nog, het college geeft trots aan er ook nu alleen maar een inflatiecorrectie wordt toegepast.** Wij hebben vorig jaar veel voorstellen om te bezuinigen voorgesteld. Ze werden helaas niet overgenomen, de extra lasten kwamen neer bij onze inwoners.

West Betuwe lijkt geluk te hebben omdat de overheid extra middelen gaat geven voor de jaren 2026 en 2027. Toch maken wij ons zorgen. Denk aan de jeugdzorg, denk aan de ontwikkelingen van het Gemeentefonds. U gebruikt nu nagenoeg alle belastingruimte. Dit betekent dus dat we in de toekomst onze financiële flexibiliteit helemaal gaan verliezen. Graag ontvang ik hierop een reflectie van het college. U stelt voor om in 2024 wellicht fundamentele keuzes te maken. Uiteraard doen wij, als constructieve partij, met u mee. Wij zijn hier echter vorig jaar al mee begonnen, u wilde niet. Maar beter laat dan nooit.

Sociaal domein

Hier ligt de toekomst van onze gemeente. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Dat lijkt niet helemaal meer op te gaan. Velen van onze jongeren hebben problemen. Hierover kunnen we heel lang filosoferen. Ik ben bang dat wij onvoldoende goede voorbeelden geven als ouderen. In mijn inleiding heb ik er al het een en ander over gezegd. Onze vraag is wel of het voldoende bekend is waarom de problematieken zo verschillen binnen de verschillende kernen?

U geeft op pagina 14 resultaten weer. Kunt u dat wat woorden geven. 1000 jongeren hebben via pilots aan hun mentale gezondheid gewerkt. 100 leerlingen zijn bereikt via de inzet van schoolmaatschappelijk werk. Wanneer bent u nu tevreden?

Die vragen hebben we ook bij het kopje leven op blz 13. U weet straks welke leefbaarheidsvraagstukken er zijn. Het resultaat is een verkenning voor multifunctioneel gebruik? Dat begrijp ik niet. Kunt u dat uitleggen?

Bij omzien (blz 15) geeft u aan de inzet te versterken van de sociale basis. U wilt een positieve score realiseren tov het landelijk gemiddelde. Wat gaat doen? Ziet u hier ook een rol voor de kerken?

Er moet gezegd worden: er gebeuren mooie dingen in onze gemeente. Mensen kunnen nagenoeg altijd de hulp en ondersteuning krijgen die ze willen!

Ondermijning

Hiervoor vragen wij extra aandacht. Ook als gemeenteraad zouden we hierin meegenomen worden. Wanneer gaat dat gebeuren? U hebt in tijdelijke programmamanager aangetrokken. Nu vraagt u om 100 kE om de ODR in te huren. Waar ligt hier de inzet van ons eigen huis. Het moet namelijk integraal worden gedaan.

Die extra 100 kE vraagt u nu voor 2024, maar hoe denkt u over de komende jaren?

Nieuwkomers

Rondom nieuwkomers ligt er wereldwijd een groot probleem. Als SGP willen we hulp bieden aan echte vluchtelingen. We maken ons wel grote zorgen over de integratie van Nieuwkomers. **Dit is een gevoelig onderwerp, het college moet hier zeer netjes en duidelijk en pro-actief mee omgaan.** Betrek juist bij dit onderwerp onze inwoners en ondernemers. Een AZC past niet in onze gemeente.

Kleine windmolens

Helaas heb ik een wat wrang gevoel overgehouden aan de discussie afgelopen dinsdag in de raad. Ik wilde het college nu vragen waarom alles zo ongelofelijk lang duurt. We hebben er afgelopen dinsdag voldoende over gezegd.

Algemeen

Informatienota's... wij zouden het zeer op prijs stellen als het college **ons actiever verbaal informeert.** Gebruik de **medelingen**, neem de gemeenteraad mee. We gaan niet over naar commissies, maar we gaan wel meer onderwerpen groeperen bij o.a. oordeelsvormende bijeenkomsten. Biedt dat mogelijkheden? Ik zou het fijn vinden als we als gemeenteraad en college met groeperen van onderwerpen meer kennis zouden opbouwen.

Een voorbeeld: de informatie-avond m.b.t. Anders Wonen. Via heel oude informatie hadden we iets kunnen weten, via verslag van een college vergadering ook, maar informeer actief. Trouwens heel pijnlijk dat u zelfs politie inzet voor zo'n bijeenkomst. Dat zet de teneur.

Participatie

In **principe** vormt de gemeenteraad uw participatie-orgaan. Wij vertegenwoordigen de kiezers. Soms vraag ik me af wat nu beter is. Werken die dorpsraden, dorpstafels, bijeenkomsten nu echt? Het is erg moeilijk om een goede afspiegeling van de kern te krijgen.

Voorbeeld: invulling meekoppelkansen van de dijkversterking. Veel mensen voelen zich niet door de gemeente gehoord en er is geen terugkoppeling over de opgehaalde wensen. Alles wordt verschoven naar dorpstafels die maar een beperkt draagvlak hebben. College, zou u hierop willen reflecteren. Wat ziet u als oplossing?

Spuitzones

Als SGP maken wij ons hier grote zorgen om. Wij moeten een fruitgemeente blijven.. Wij zijn heel blij met de FruitTechCampus en de uitstraling daarvan. College, gelukkig hebt u de VGN-motie ondertekent. Wij roepen u op tot een nog actievere lobby voor onze fruitsector.

Wonen

Graag willen wij een compliment geven over het beleidskader wonen op 1 erf en woningsplitsing. Een mooi kader, we blijven gaag op de hoogte.

Resumerend,

U schrijft dat u een sluitende meerjarenbegroting hebt over de jaren 25 en verder. We weten niet hoe de financieringssystematiek gaat worden. Daarom roepen wij u op om niet tot 24 te wachten. Nee, u moet dit jaar al gaan nadenken over fundamentele keuzes. Als we b.v. ondermijning, de uitdagingen in het sociaal domein, dan zal de meerjarenbegroting niet meer positief zijn. College, graag uw reactie waarom u pas in 2024 gaat nadenken. (evt motie met oproep).

Geacht college, dank voor de jaarrekening, de bestuursrapportage en perspectiefnota. Het ene kijkt terug, de perspectiefnota kijkt naar voren. Het biedt inderdaad een aards perspectief.

Zorgen zijn er. We hebben grote uitdagingen in het sociaal domein, bij woningbouw en bij verkeersveiligheid. We hebben de indruk dat de samenleving steeds meer 'ik-gericht' wordt. Ook dat is een bijbels gegeven.... Aan het einde van de dagen zal de

liefde verkillen. Verkillen geeft koude, terwijl wij zo graag sociale warmte met elkaar willen zien.

Geacht college, griffie, collega's en ambtenaren, dank voor jullie inzet. Gods zegen toegewenst.

Lourens van Bruchem

SGP West Betuwe